

Energetski sistem, mogu da sruše i domaćice

Medij - Rubrika: DANAS - Ekonomija

Datum: Sre, 23/02/2011

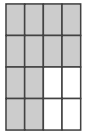
Zemlja: Srbija

Površina članka: 937cm2

Autor:

Strana: 10

Deo: 1/1

U Danas konferens centru održana konferencija „Energetika i spoljnotrgovinski deficit Srbije“

Energetski sistem mogu da sruše i domaćice

Beograd - Iako je Srbija imala jedan solidan energetski sistem koji je odgovarao potrebama zemlje i uz sve slabosti uspešno da izdrži udare u poslednje dve decenije, vreme je da se najozbiljnije postavi pitanje perspektive pre svega zbog ekonomske neodrživosti sadašnjeg koncepta - rekao je juče Nikola Rajaković, državni sekretar u Ministarstvu rudarstva i energetike na panelu Danas konferens centra koji je održan na temu „Energetika i spoljnotrgovinski deficit Srbije“.

Rajaković je podsetio da 40 odsto energenata Srbija uvozi, pri čemu je ekstremno visoka zavisnost od nafte i gasa, a problem je i što se to u narednoj deceniji ne može bitnije ispraviti. Ipak, bilans u električnoj energiji nam je dobar, jer smo poslednjih deset godina na nuli, s obzirom na to da tokom zime uvezemo izvesne količine, a izvozimo u periodu kada imamo višak. Ali, tvrdi Rajaković, ukoliko se uskoro ne izgrade novi kapaciteti, ni taj segment neće moći da isprati energetske potrebe zemlje.

Prema rečima ekonomskog statističara Miroslava Zdravkovića, urednika sajta ekonomija.org, u prošloj deceniji ukupna vred-

šavanja. Primera radi, na prve signale o nadolazećoj sveskoj ekonomskoj krizi 2008. godine reagovao je tržište nafte i cena te sirovine počela je naglo da pada iako je u prvom trenutku evropskim analitičarima izgledalo neverovatno da će se ona spustiti ispod 150 dolara za barel. Sada se isto to događa, sudeći prema izveštajima MMF-a, i po drugi put se pravi „balon“ od energenata i primarnih namirnica, hrane. Iako i u januaru cene nastavljaju rast, pitanje je trenutka kada će to da pukne. Zbog takvih kretanja, Srbija bi startegijom razvoja do 2020. morala da preispita put kojim želi da ide tako da smanji osetljivost i da strateški odredi šta želi sa energentima i poljoprivredom - rekao je Zdravković.

Dragan Vlaisavljević, direktor Direkcije za trgovinu električnom energijom EPS-a, podsetio je da će, iako se godišnje uveze oko tri odsto električne energije u odnosu na ukupno proizvedenu u zemlji (a to je stabilan podatak već nekoliko godina unazad) za pokrivanje godišnjeg deficita u perspektivi biće potrebno 180 miliona evra. Ali, ako u lošijoj verziji, dođe do zastoja u proizvodnji uglja zbog toga što država

Vlada da strateški odredi šta želi sa energentima i poljoprivredom. Učesnici konferencije

zimalja jer se svega oko osam odsto proizvodnje usmerava ozbiljnim industrijskim korisnicima koji troše više od milion kilovat časova godišnje - objasnio je Vlaisavljević i dodao da je u pripremi novi zakon o energetici, kojim će i domaćinstva od 2015. godine moći da biraju od koga će se snabdeavati strujom.

Pomoćnik ministra energetike Miloš Banjac naglasio je da je u pripremi zakon kojim bi se precizirale mere za energetske efikasnost.

Jedna od novina je da se za industriju i objekte koji troše više energije, kao i za lokalne samouprave sa više od 20.000 stanovnika, uvodi sistem menadžmenta u energetici. Takođe, uspostavice se i utvrđivanje energetske klase proizvoda, kao i minimum zahteva za tehničke uređaje. Uvodi se i energetska pasos za zgrade, koji će sadržati podatke o utrošku energije neophodne za funkcionisanje, a biće formiran i fond za energetske efikasnosti iz koga će se subvencionirati projekti u toj oblasti - rekao je Banjac.

Aleksandar Vasiljević, izvršni direktor Javnog preduzeća Srbije naglasio je da je u Srbiji stepen iskorisćenosti drveta nizak, kreće se oko 40 odsto. Za grejanje, godišnje se upotrebi tri do 3,5 miliona kubika drveta, iako bi ono moglo da se mnogo racionalnije iskoristi.

Drvo jeste obnovljiv, ali i ograničeni izvor koji se može koristiti na održiv način. S druge strane, u potrošnji su najmanje zastupljene palete, čiji je stepen iskorisćenja u grejanju veoma visok jer svega desetak kotlarnica u zemlji ima mogućnost da se prebaci na taj vid energenta. Uz to, ne postoji ni jedna pogon za proizvodnju biomasa, iako postoje uslovi za to, tako da ona propada - rekao je Vasiljević.

M. N. Stevanović

nost izvoza energenata, uglavnom struje, iznosila je 1,7 milijardi evra, dok je uvoz, prevashodno nafte i gasa, ali i struje, dostigao iznos od 17 milijardi evra.

U Srbiji postoji previše zabluda na temu hrane i energije, koje se tretiraju kao naši resursi, a reč je o strateškim proizvodima, zahvaljujući kojima smo preživeli sankcije. To su proizvodi veoma osetljivi na globalna de-

nije okončala raseljavanje dva sela, vrednost uvoza dostiže oko 348 miliona evra.

Energetski sistem kod nas mogu da sruše domaćice jer nivo potrošnje najvećim delom zavisi od domaćinstava odnosno od toga koliko se energije troši za zagrevanje ili hlađenje u pojedinim periodima tokom godine. Udeo velikih industrijskih potrošača je na nivou nerazvijenih afričkih

Ekološki automobili

Na skupu su i dva predstavnika automobilske industrije govorila o novim modelima automobila koji umesto naftnih derivata koriste isključivo električnu energiju. Jedan takav model, ali i hibridni uparen sa dizel motorom, koji je konstruisao tim Pežna, pojavice se u martu na beogradskom Sajmu automobila. Prema rečima Milana Vukasovića, izvršnog direktora Verano motora, koji je zastupnik Pežna za Srbiju, reč je o automobilima kod kojih je emisija štetnih gasova svedena na minimum, a uštedom energije postignuto je da se za vožnju od 100 kilometara potroši 1,5 do dva evra. Milan Belin, generalni direktor Renoa u Srbiji najavio je i nove modele iz te kuće. Dva električna automobila kod kojih ne postoji emisija štetnih gasova već su lansirana na tržište, ali problem da bude plisirana i u Srbiji jeste nepostojanje infrastrukture koja bi omogućavala brzo punjenje baterija ili njihovu zamenu na pumpama.